

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 30 juli 1996 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende de procedure en de vorm voor de gelijkstelling van de diploma's van een wetenschappelijke graad met de diploma's van een academische graad", heeft op 19 september 1996 het volgend advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

1. Het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap heeft het onderscheid tussen de wettelijke en de wetenschappelijke graden opgeheven. Met ingang van 1 oktober 1991 bestaan er enkel nog academische graden. Artikel 201, zesde lid, van het decreet van 12 juni 1991, ingevoegd bij het decreet van 27 januari 1993, stelt de wetenschappelijke graden die de universiteiten voordien verleenden en die zij tijdens een overgangsperiode na de inwerkingtreding van dat decreet verlenen, gelijk met een academische graad.

2. Naar luid van de nota aan de Vlaamse regering, gevoegd bij de adviesaanvraag, bleef de bedoelde gelijkstelling echter beperkt tot de voortzetting van een opleiding en tot de wetenschappelijke graden verleend tijdens die overgangsperiode. Studenten die op het tijdstip van de inwerkingtreding van het voornoemde artikel 201 van het decreet van 12 juni 1991 - met name 1 oktober 1991 - een opleiding tot een wetenschappelijke graad volgden en die opleiding succesvol afsloten tijdens de overgangsperiode, verkregen aldus een volwaardige academische graad. De personen die op hetzelfde tijdstip reeds in het bezit waren van een einddiploma van een wetenschappelijke graad konden - aldus de nota van de Vlaamse regering - daarentegen een dergelijke gelijkstelling niet verkrijgen.

3. Het nieuwe achtste lid van artikel 201, ingevoegd bij artikel 178 van het decreet van 8 juli 1996 betreffende het Onderwijs VII met uitwerking op 1 oktober 1991, machtigt

.../...

daarom de Vlaamse regering om de wetenschappelijke graden welke overeenstemmen met één van de academische graden zoals die bepaald waren in de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd op 31 december 1949, en die de universiteiten hebben uitgereikt vóór het academiejaar 1991-1992, gelijk te stellen met de overeenstemmende academische graad, en daartoe een procedure uit te werken. Volgens een op artikel 178 van het decreet van 8 juli 1996 betrekking hebbende passus van de memorie van toelichting bij artikel 145 dat het voornoemde artikel 178 is geworden, is deze bepaling geïnspireerd door billijkheidsoverwegingen en zou "een minimale en sobere procedure noodzakelijk zijn voor gelijkbehandeling en rechtszekerheid van de individuele belanghebbenden" (1).

Het ontwerp strekt er precies toe de procedure welke gevolgd moet worden met het oog op de gelijkstelling van wetenschappelijke graden die overeenstemmen met een wettelijke graad, uit te werken.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Aanhef.

De aanhef dient na het eerste lid te worden aangevuld met de volgende verwijzing :

(1) Vl. Parl., Stuk 310 (1995-1996) - nr. 1, blz. 33.

"Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, gegeven op 24 juli 1996;".

Artikel 1.

1. Overeenkomstig de regels van de formele legistiek en van de omzendbrief VR 95/4 van 4 oktober 1995 van de minister-president van de Vlaamse regering betreffende wetgevingstechniek (1), verdient het aanbeveling de inleidende zin als volgt te redigeren :

"Voor de toepassing van dit besluit, wordt verstaan onder :".

2. Aangezien krachtens artikel 3, tweede lid, van het voornoemde decreet van 12 juni 1991, uitsluitend de in het eerste lid van dat artikel opgesomde universiteiten aanspraak mogen maken op de benaming "universiteit", kan de definitie in artikel 1, 1°, van het ontwerp worden ingekort als volgt : "de universiteiten bedoeld in het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap".

3. In verband met de definitie in artikel 1, 2°, van het ontwerp heeft de gemachtigde ambtenaar bevestigd dat vroeger alleen wettelijke en geen wetenschappelijke graden

(1) Zie nr. 13 van deze omzendbrief.

door de "bekrchtigingscommissie" bekrchtigd werden. Dat laatste begrip wordt echter nergens expliciet aangewend in de wetten op de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd op 31 december 1949. Zo is in artikel 1ter van de voornoemde gecoördineerde wetten sprake van een "vaste Commissie voor de academische graden en de programma's van de universitaire examens". In artikel 41 van dezelfde wetten wordt gewag gemaakt van een "bijzondere Commissie" die de universitaire diploma's bekrchtigt (1). Het verdient dan ook aanbeveling in de definitie van artikel 1, 2°, van het ontwerp te refereren aan de commissie bedoeld in de artikelen 41 en 42 van de voornoemde gecoördineerde wetten.

4. Aangezien het begrip "niet-wettelijke graad" niet gedefinieerd is en het ontwerp enkel betrekking heeft op wetenschappelijke graden toegekend vóór 1 oktober 1991, kan in artikel 1, 3°, van het ontwerp het begrip "wetenschappelijke graad" als volgt worden omschreven :

"elk diploma van de tweede cyclus en elk diploma van "doctor" op proefschrift, uitgereikt door de universiteiten vóór 1 oktober 1991, dat geen wettelijke graad is maar dat overeenstemt met een wettelijke graad".

(1) In de daaropvolgende artikelen is sprake van "de Commissie" (artikelen 43 tot 45) of van "Commissie tot bekrchtiging" (artikelen 47 en 52).

5.1. Artikel 8bis van het decreet van 12 juni 1991, waarnaar verwezen wordt in artikel 1, 4°, van het ontwerp, vermeldt geen graden doch machtigt de Vlaamse regering een lijst op te stellen van de academische graden van "doctor". Men schrijve derhalve "van een academische opleiding" in plaats van "dat een academische opleiding" en "bedoeld" in plaats van "vermeld".

5.2. Aangezien het decreet van 12 juni 1991 reeds vermeld werd in artikel 1, 4°, van het ontwerp dient, overeenkomstig de regels van de formele legistiek, het opschrift niet hernomen te worden en volstaat het te verwijzen naar "het voornoemde decreet van 12 juni 1991".

6. De omschrijving "Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs" wordt in de artikelen 3, 4, 5 en 6 gehanteerd. Men overwege daarom de volgende definitie in te voegen in artikel 1 van het ontwerp : "De minister : de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs.".

Artikel 2.

1. Men schrijve "Elke wetenschappelijke graad, die ..." in plaats van "Elk diploma van een wetenschappelijke graad, dat ...". Dezelfde opmerking geldt voor de artikelen 4, 2°, en 6, 1°, en 4°, van het ontwerp.

2. In overeenstemming met artikel 201, achtste lid, van het voornoemde decreet van 12 juni 1991, ingevoegd bij decreet van 8 juli 1996 betreffende het Onderwijs VII,

.../...

schrijve men "gelijkstelling met een overeenstemmende academische graad" in plaats van "gelijkstelling met een academische graad".

3. Onverminderd de opmerkingen sub 1. en 2., moet worden vastgesteld dat artikel 2 niet los kan worden gelezen van de tekst van artikel 3 van het ontwerp. Het verdient dan ook aanbeveling beide artikelen samen te voegen tot één artikel, zodat beter tot uiting komt dat de in artikel 3 van het ontwerp bedoelde aanvrager titularis moet zijn van de wetenschappelijke graad bedoeld in artikel 2 van het ontwerp.

Artikel 3.

1. De inleidende zin van het tweede lid redigere men als volgt :

"Dit verzoek bevat de volgende bijlagen :".

2. De Vlaamse regering zal erover oordelen of het niet wenselijk is uitdrukkelijk te bepalen dat ook een document ter staving van de volledige identiteit van de aanvrager moet worden gevoegd bij de aanvraag.

.../...

3. Het is niet duidelijk wat in 3º van het tweede lid precies bedoeld wordt met de term "thesis". Het ontwerp zal op dit punt moeten worden verduidelijkt.

4. In 4º van hetzelfde lid schrijve men "of verkorting" in plaats van "en/of verkorting".

Artikel 4.

1. De vraag rijst of het wel degelijk de bedoeling van de stellers van het ontwerp is te bepalen dat de minister of zijn gemachtigde de in dit artikel opgesomde gegevens onderzoekt. Dit verplicht immers de minister het onderzoek zelf uit te voeren, dan wel nominatim een gemachtigde aan te duiden. Allicht duidelijker ware het de minister (of zijn gemachtigde : zie infra) uitdrukkelijk de bevoegdheid te verlenen om over de aanvragen te beschikken, wat nu impliciet blijkt uit artikel 5 van het ontwerp, en artikel 3 te beperken tot de elementen van het onderzoek. In die hypothese zou dat onderzoek automatisch door de administratie worden uitgevoerd.

2. Benevens de "authenticiteit" van het diploma en "het voldoende gelijk zijn" (1) van de wetenschappelijke en de - daarmee overeenstemmende - academische graad zou, zoals gebruikelijk is, ook de ontvankelijkheid van de aanvraag

(1) Men schrijve overigens, overeenkomstig artikel 201, achtste lid, van het decreet van 12 juni 1991, ingevoegd bij het voornoemde decreet van 8 juli 1996, beter "de voldoende overeenstemming".

moeten worden onderzocht, waarvan de authenticiteit van het diploma slechts een aspect is. Inzonderheid zou zulks het onderzoek impliceren van de overeenstemming van de wetenschappelijke graad met de - vroeger bestaande - wettelijke graad. De gemachtigde ambtenaar bevestigt die zienswijze maar is van mening dat dit onderdeel van het onderzoek reeds impliciet volgt uit artikel 2 van het ontwerp. Omwille van de coherentie van de regeling verdient het echter aanbeveling zulks uitdrukkelijk te regelen in artikel 4.

Artikel 5.

Verwijzend naar opmerking 1 bij artikel 4 van het ontwerp, verdient het aanbeveling de redactie van artikel 5 van het ontwerp derwijze aan te passen dat daaruit uitdrukkelijk blijkt dat het beslissingsrecht bij de bevoegde Vlaamse minister of zijn gemachtigde ligt.

Artikel 6.

1. De bewoordingen van de inleidende zin van dit artikel laten uitschijnen dat de gelijkstelling zou worden bekrachtigd. De onderliggende bedoeling van de tekst is allicht dat de beslissing van de overheid, bedoeld in artikel 5 van het ontwerp, houdende de gelijkstelling met een academische graad, in een bepaalde vorm wordt gegoten, en niet dat bovenop deze beslissing nog een bekrachtigingsprocedure plaats zou hebben. Daarom verdient het aanbeveling deze inleidende zin als volgt te redigeren :

.../...

"Bij de beslissing houdende de gelijkstelling van de wetenschappelijke graad met de academische graad wordt een gelijkstellingsattest gevoegd, dat ten minste vermeldt :".

2. In 5° schrijve men "de wetenschappelijke graad" in plaats van "het".

3. Met het oog op de uniformiteit, zou het aanbeveling verdienen bij het besluit als bijlage een model van gelijkstellingsattest te voegen (1). Indien de Vlaamse regering ingaat op deze suggestie, kan het tweede lid van artikel 6 als volgt worden geredigeerd :

"Het gelijkstellingsattest, waarvan het model als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt bekleed met het zegel van de Vlaamse Gemeenschap.".

Inwerkingtreding.

Bij ontstentenis van een uitdrukkelijke bepaling in het ontwerp zal het besluit in werking treden tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De beoogde gelijkstelling zal dus geen terugwerkende kracht hebben. Artikel 201, achtste lid, van het decreet van

(1) In voorkomend geval kan met het oog daarop worden voorzien in een delegatie aan de bevoegde Vlaamse minister.

12 juni 1991, ingevoegd bij decreet van 8 juli 1996 betreffende Onderwijs VII, heeft nochtans uitwerking vanaf 1 januari 1991.

In overeenstemming met de toelichting verschaft door de gemachtigde ambtenaar, waaruit blijkt dat het de bedoeling zou zijn reeds vóór 1 oktober 1996 over de eerste gelijkstellingen te beslissen, verdient het bovendien aanbeveling het besluit onmiddellijk in werking te laten treden. Daartoe zou in het ontwerp een nieuw artikel 8 kunnen worden ingevoegd, geredigeerd als volgt :

"Art. 8. Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgische Staatsblad".

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. L. VERMEIRE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.